

Internationella löner för industriarbetare

Löner och löneutveckling år 2000–2004 för
industriarbetare i 31 länder

Löne- och välfärdsenheten
MATS LARSSON

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning	5
2 Dataunderlag och metod.....	6
3 Lön för arbetad tid.....	8
4 Lönekostnad	10
5 Arbetskraftskostnad	12
6 Andel lön och arbetsgivaravgifter.....	14
7 Löneutveckling år 2000-2004.....	16
Tabellbilaga.....	20
Tabell 1 Lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskraftskostnad per timme i nationell valuta och svenska kronor. År 2004	
Tabell 2 Förändring av lön och arbetskraftskostnad. År 2000-2004	
Tabell 3 Real förändring av lön och arbetskraftskostnad. År 2000-2004	

Rapporten har utarbetats av LOs Löne- och välfärdsenhet

För ytterligare information kontakta
Mats Larsson, telefon 08-796 28 11

Sammanfattning

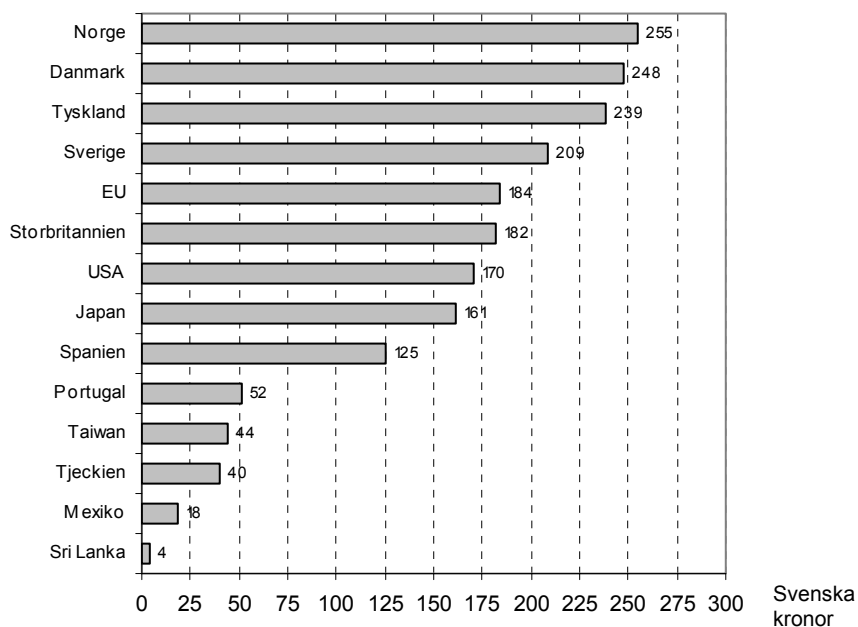
Världens högsta löner och arbetskraftskostnader för industriarbetare finns i Norge och Danmark. Arbetskraftskostnaden per timme för en norsk industriarbetare är 255 svenska kronor och i Danmark 248 kronor. Detta är betydligt högre än för såväl industriarbetare i Sverige som för genomsnittet i EU. I Sverige är arbetskraftskostnaden 209 kronor och i EU 184 kronor. Sverige ligger alltså lite över genomsnittet i EU men långt under våra nordiska grannar.

Detta visar lönestatistik sammanställd av US Department of Labour gällande *arbetare inom tillverkningsindustrin* i 31 länder år 2000-2004.

Av länderna utanför Västeuropa så är det bara lönerna i USA, Kanada, Japan och Australien som ligger i nivå med Sverige och EU. Lönerna i Sverige och EU ligger dock några tiotal kronor högre.

Riktigt låga löner har industriarbetarna i fattiga länder i Asien, Sydamerika och Östeuropa. I särklass lägst löner har industriarbetarna i Sri Lanka. För dessa är arbetskraftskostnaden endast 4 kronor per timme. Det motsvarar endast *två* procent av arbetskraftskostnaden i Sverige.

Arbetskraftskostnad i svenska kronor per timme år 2004

Löneutveckling 2000-2004

I *Sverige* ökade lönerna för industriarbetare med 13 procent år 2000-2004. Det innebär att lönerna ökat *mindre* i Sverige än i de flesta andra länder i Europa. Lönerna har dock ökat *mer* i Sverige än i flera av våra grannländer.

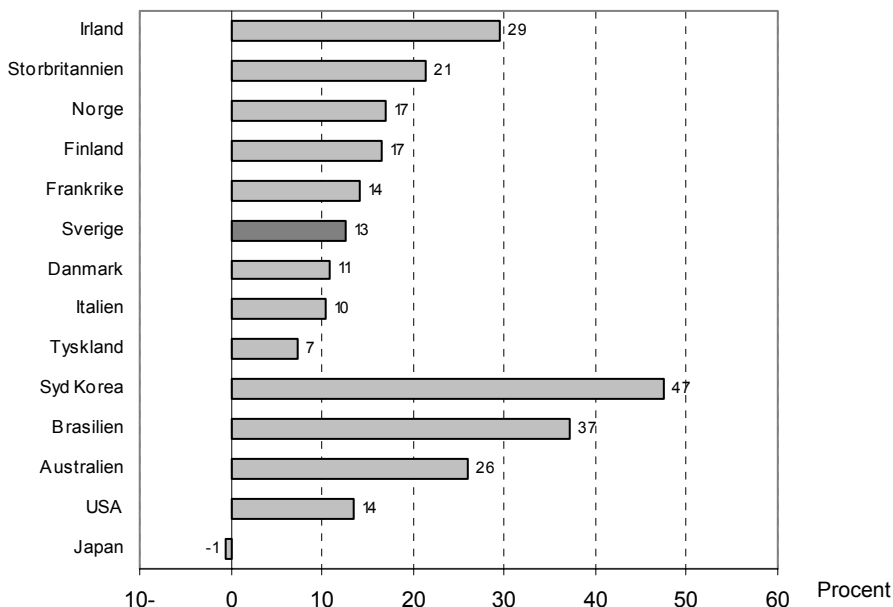
I Ungern ökade lönerna mest, hela 50 procent. Även i Irland och Tjeckien har lönerna ökat relativt mycket, 29 respektive 27 procent.

Minst i Europa har lönerna ökat i Schweiz och Tyskland. Där har lönerna endast ökat med *sju procent*. Även i Österrike, Italien och Danmark har lönerna ökat relativt lite, tio respektive elva procent.

Utanför Europa ökade lönerna mest i Syd Korea, 47 procent, och i Brasilien, Mexiko och Sri Lanka med mellan 34-37 procent.

Bland länderna utanför Europa som har ungefär lika hög lönenivåer som i Västeuropa så är det främst i Australien som lönerna ökat mycket. Där har lönerna ökat med 26 procent medan lönerna i USA och Kanada ökat ungefär lika mycket som i Sverige. I Japan däremot så har lönerna *minskat* med 1 procent.

Förändring av lönekostnad år 2000-2004

Real löneutveckling 2000-2004

De reala löneutvecklingen visar hur mycket av den nominella löneökningen som blir kvar när inflationen räknats bort.

I Sverige ökade reallönen för industriarbetare med *fyra* procent år 2000-2004. Det vill säga betydligt mindre än den 13 procent stora *nominella* löneökningen enligt ovan.

Även i Tyskland och Danmark har den reala löneutvecklingen varit blygsamt. I Tyskland endast en procent och i Danmark två procent.

Betydligt mer har reallönerna ökat i Ungern och Irland, 24 respektive 20 procent. Därefter kommer Tjeckien med 16 procent och Storbritannien med 13 procent.

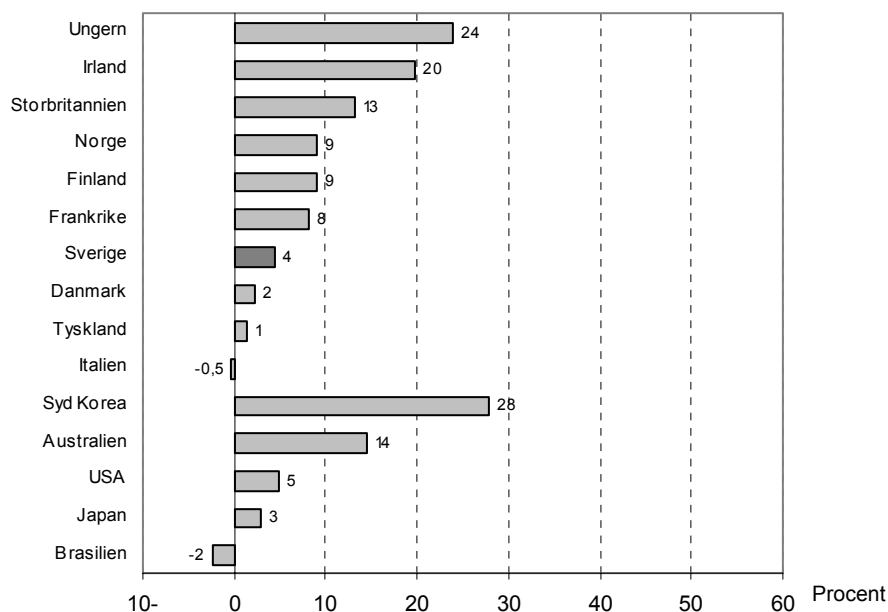
Utanför Europa har reallönerna ökat mest i Syd Korea, hela 28 procent. Därefter kommer Australien med 14 procent.

I Brasilien har reallönerna däremot *minskat* med två procent trots att den nominella ökningen var hela 37 procent.

I USA, Kanada och Japan har reallönerna ökat ungefär lika mycket som i Sverige, det vill säga runt fyra procent.

Real förändring av lönekostnad år 2000-2004

Real förändring = Nominell förändring minus inflation

1

Inledning

Att jämföra lönestatistik för olika länder är inte helt enkelt. Skillnaden är ofta stor mellan länderna vad gäller statistikens kvalitet, tillgänglighet och jämförbarhet. I många länder redovisas inte någon offentlig lönestatistik överhuvudtaget och för de länder som redovisar lönestatistik så finns ingen gemensam standard för varken insamlingsmetoder, beräkningsmetoder eller lönebegrepp.

Trots detta så görs en rad sammanställningar av internationell lönestatistik. De mest kända görs av Eurostat, OECD, ILO och US Department of Labour. I föreliggande rapport är det sammanställningen av US Department of Labour som används då den bedömts vara den bästa vad gäller jämförbarhet mellan olika länder.

US Department of Labour redovisar löne- och arbetskraftskostnader för *arbetare inom tillverkningsindustrin* i 31 olika länder för åren 1975-2004. Föreliggande studie är dock avgränsad till att endast redovisa de lönenivåer som gällde år 2004 samt löneutvecklingen mellan åren 2000-2004.

De 31 länder som ingår i sammanställningen representerar alla världsdelar utom Afrika. De flesta av de 31 länderna är från Västeuropa eller medlemsländer i OECD. Från länder i fattiga delar av världen är betydligt svårare att få fram vederhäftig lönestatistik men det finns några undantag och dessa representerar troligen väl de lönenivåer som gäller i liknande länder.

2

Dataunderlag och metod

Rapporten grundar sig på statistik sammanställd av USA:s Arbetsmarknadsdepartement - US Department of Labour - och deras enhet för arbetsmarknadsstatistik -Bureau of Labour Statistics (BLS).

Arbetare inom tillverkningsindustrin

Statistiken omfattar data gällande löner och arbetskraftskostnader för *arbetare inom tillverkningsindustrin* i 31 länder för åren 1975-2004.

Att inte tjänstemän ingår i statistiken är en klar nackdel men statistiken bedöms ändå ge en ganska klar bild av vilka löne- och arbetskraftskostnader som gäller i olika länderna.

Löne- och kostnadsbegrepp

Bureau of Labour Statistics redovisar tre löne- och kostnadsbegrepp - lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskraftskostnad. Dessa definieras enligt följande:

Lön för arbetad tid: Tid- o prestationslön, rörliga tillägg (OB-/skifttillägg m.m.) och övertidsersättning.

Lönekostnad: Lön för arbetad tid och lön för *ej* arbetad tid. I lön för *ej* arbetad tid ingår helglön, semesterlön, sjuklön och andra kontanta ersättningar eller förmåner.

Arbetskraftskostnad: Lönekostnad och arbetsgivaravgifter. I arbetsgivaravgifter ingår sjuk- och arbetskadeförsäkring, pensioner med mera.

Vilket av dessa tre begrepp som är mest relevant att jämföra beror på vilket syfte jämförelsen har. Lön för arbetad tid och lönekostnad är kanske främst av intresse utifrån en löntagares synvinkel medan en arbetsgivare troligen är mest intresserad av hela arbetskraftskostnaden.

Oavsett vilket syfte jämförelsen har så bör noteras att det kan var stora skillnader mellan länderna i vad som räknas som lön eller arbetsgivaravgift. Kostnader för till exempel försäkringar som i Sverige ingår i arbetsgivaravgifterna betalas i andra länder ut som lön och den anställde förutsätts själv betala sin försäkring.

I rapporten redovisas alla tre löne- och kostnadsbegrepp var för sig.

Beräkning av löneutveckling

Lönernas utveckling över tiden beräknas här på *lönekostnaden*. Orsaken till att just lönekostnaden valts till detta är att *lön för arbetad tid* ej redovisas för fyra av de 31 länderna samt att *arbetskraftskostnaden* till stor del består av delar som regleras via lagstiftning och alltså inte direkt har med löntagarnas löneutvecklingen att göra.

Nominell och real löneutveckling

Lönekostnadens förändring redovisas såväl *nominellt* som *realt*. *Real* löneutveckling är lika med *nominell* löneutveckling minus *inflation*. Detta har beräknats genom att deflatera lönekostnaderna med konsumentprisindex (KPI) eller implicitprisindex (IPI) för de länder KPI ej finns tillgängligt.

Svenska Arbetskostnadsindex

Den lönestatistik som BLS redovisar för Sverige är hämtad från *Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän i privat sektor* som redovisas av Statistiska centralbyrån.

Exakt vilka källor statistiken kommer från för övriga 30 länder framgår inte av BLS sammanställning. Inte heller redovisar BLS några exakta definitioner för respektive land men nedan redovisas mer exakt vad som ingår i de olika begreppen för Sverige, det vill säga arbetskostnader enligt Arbetskostnadsindex.

Tabell 2.1 Arbetskostnad i kronor per timme för arbetare inom verkstadsindustrin. AKI juni 2004

Arbetskostnader	Kronor per timme
Lön för arbetad tid	122,5
Helglön	4,5
Semesterlön	18,9
Lön för ej arbetad tid, sjuklön, ersättningar, förmåner	3,7
Summa lön för arbetad och ej arbetad tid	149,6
Kostnad för kompletterande pensionsförmåner	6,3
Andra kollektiva avgifter	2,5
Summa arbetsgivaravgifter enligt avtal	8,8
Sjukförsäkringsavgift	16,6
Ålderspension, efterlevnadspension	17,8
Arbetsmarknadsavgift	5,5
Övriga lagstadgade arbetsgivaravgifter	4,3
Summa arbetsgivaravgifter enligt lag	44,3
Särskild löneskatt	1,5
Allmän löneavgift	4,7
Summa arbetskostnader	208,9

3

Lön för arbetad tid

Lön för arbetad tid motsvarar vad den anställde får i lön för *all den tid hon eller han arbetar*. Det vill säga såväl arbete på ordinarie arbetstid som på övertid. Likaså ingår all ersättning som är kopplade till arbetad tid, till exempel tillägg för arbete på obekvämt arbetstid eller skiftersättning.

Lön för arbetad tid

Tid o prestationslön, rörliga tillägg (OB-/skifttillägg m.m.) och övertidsersättning.

Högst lön i Danmark och Norge

Klart högst lön för arbetad tid har industriarbetarna i Norge och Danmark. Dessa två länder är i en klass för sig med timlöner på 180 respektive 179 kronor. Därefter är det ett hopp ner till Schweiz och Tyskland där lönen för arbetad tid är 145 respektive 141 kronor.

Sverige i mitten strax över EU

I Sverige är lönen för arbetad tid 125 kronor. Det är något högre än de 108 kronor som är genomsnittet för EU-länderna men betydligt lägre än i våra nordiska grannländer.

I Västeuropa är lönen för arbetad tid lägst i de Sydeuropeiska länderna Italien, Spanien och Portugal. Klart lägst är lönen i Portugal där den är 31 kronor. Lönerna är dock ännu lägre i Östeuropa som här representeras av Tjeckien och Ungern. I Tjeckien är lönen för arbetad tid endast 25 kronor i timmen och i Ungern 23.

USA i topp i övriga världen

I övriga världen är det bara i USA, Kanada, Japan, Australien och Nya Zeeland som lönen för arbetad tid är i nivå med Sverige och Västeuropa. Högst är lönen i Australien med 120 kronor följt av USA och Kanada med 119 respektive 114 kronor.

2 kronor och 80 öre i timmen i Sri Lanka

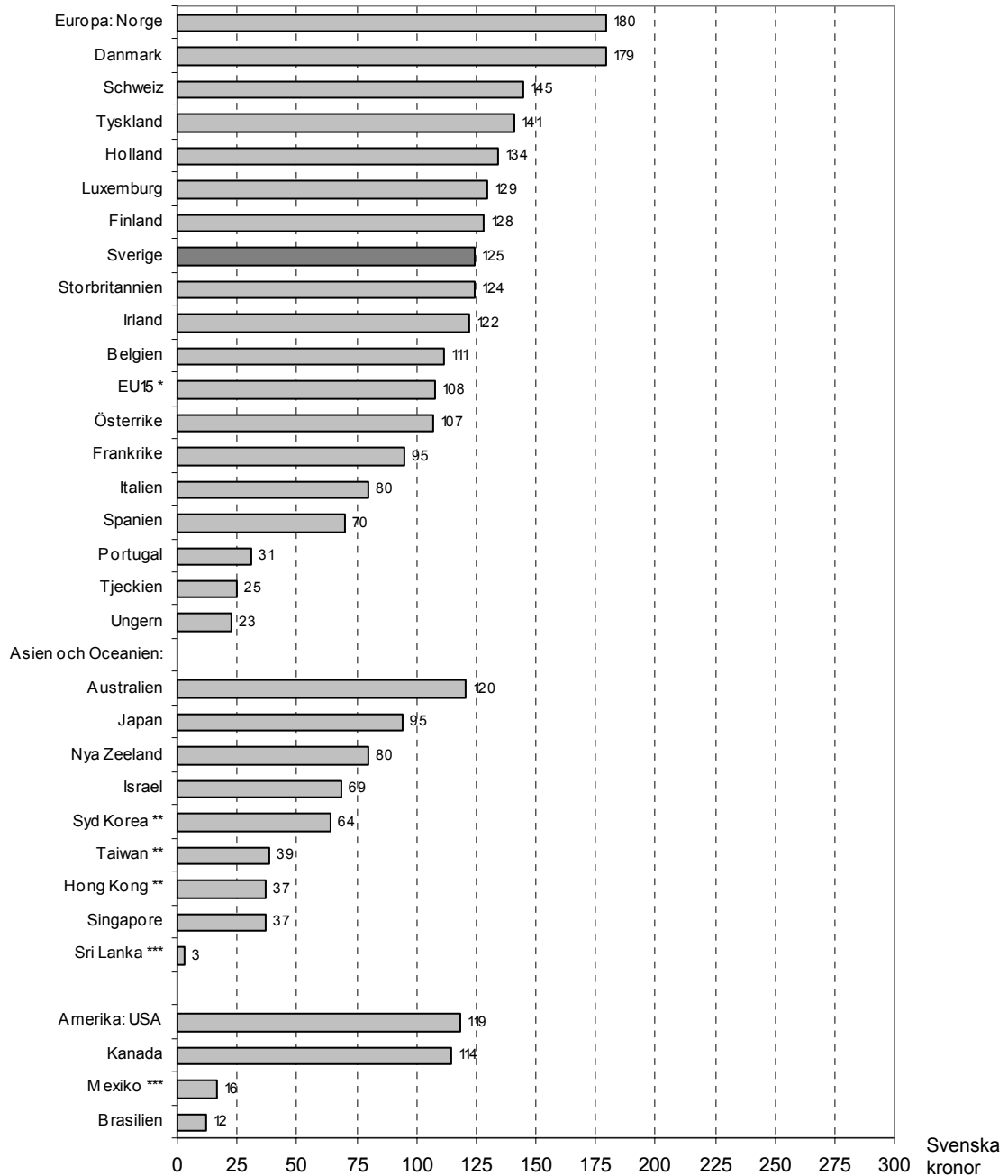
Lägst löner är det i de fattigare länderna i Asien och Sydamerika. Här är lönerna bara bråkdelen av lönerna i de rika länderna. Absolut lägst är lönen i Sri Lanka, endast 2 kronor och 80 öre¹. Troligen är lönerna lika låga även i länder som Indien och Kina.

Även i Brasilien och Mexiko är lönerna mycket låga. I Brasilien är lönen 12 kronor i timmen och i Mexiko 16 kronor².

¹ Gäller år 2003.

² Lönekostnad.

Diagram 3.1 Lön för arbetad tid i svenska kronor per timme år 2004

Lön för arbetad tid är högst i Norge och Danmark och lägst i fattiga länder i Asien, här representerat av Sri Lanka. I Sverige ligger lönerna något över genomsnittet för Västeuropa och EU.

* Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna, exklusive Grekland

** Lönekostnad

*** År 2003

4

Lönekostnad

Lönekostnaden inkluderar alla betalningar som går *direkt* till den anställde. Det gäller såväl lön för arbetad tid som lön för *ej* arbetad tid. Till lön för *ej* arbetad tid räknas främst *helglön och semesterlön*.

Lönekostnad

Lön för arbetad tid och lön för *ej* arbetad tid.
I lön för *ej* arbetad tid ingår helglön, semesterersättning och bonus och liknande, dock inte sjuklön.

Danmark och Norge toppar även lönekostnader

Även lönekostnaden är klart högst i Danmark och Norge, 222 respektive 211 kronor. Endast i dessa två länder är lönekostnaden över 200 kronor i timmen. Närmast efter kommer återigen Schweiz och Tyskland med 185 respektive 184 kronor.

Sverige strax under EU

Lönekostnaden i Sverige är 150 kronor vilket placerar Sverige i mitten bland de Europeiska länderna men något över genomsnittet för EU-länderna som är 139 kronor.

Lägst lönekostnad i Västeuropa är det i Portugal med 41 kronor och ytterligare något lägre lönekostnad är det i Ungern och Tjecken, 30 respektive 29 kronor.

Jämnare i toppen i övriga världen

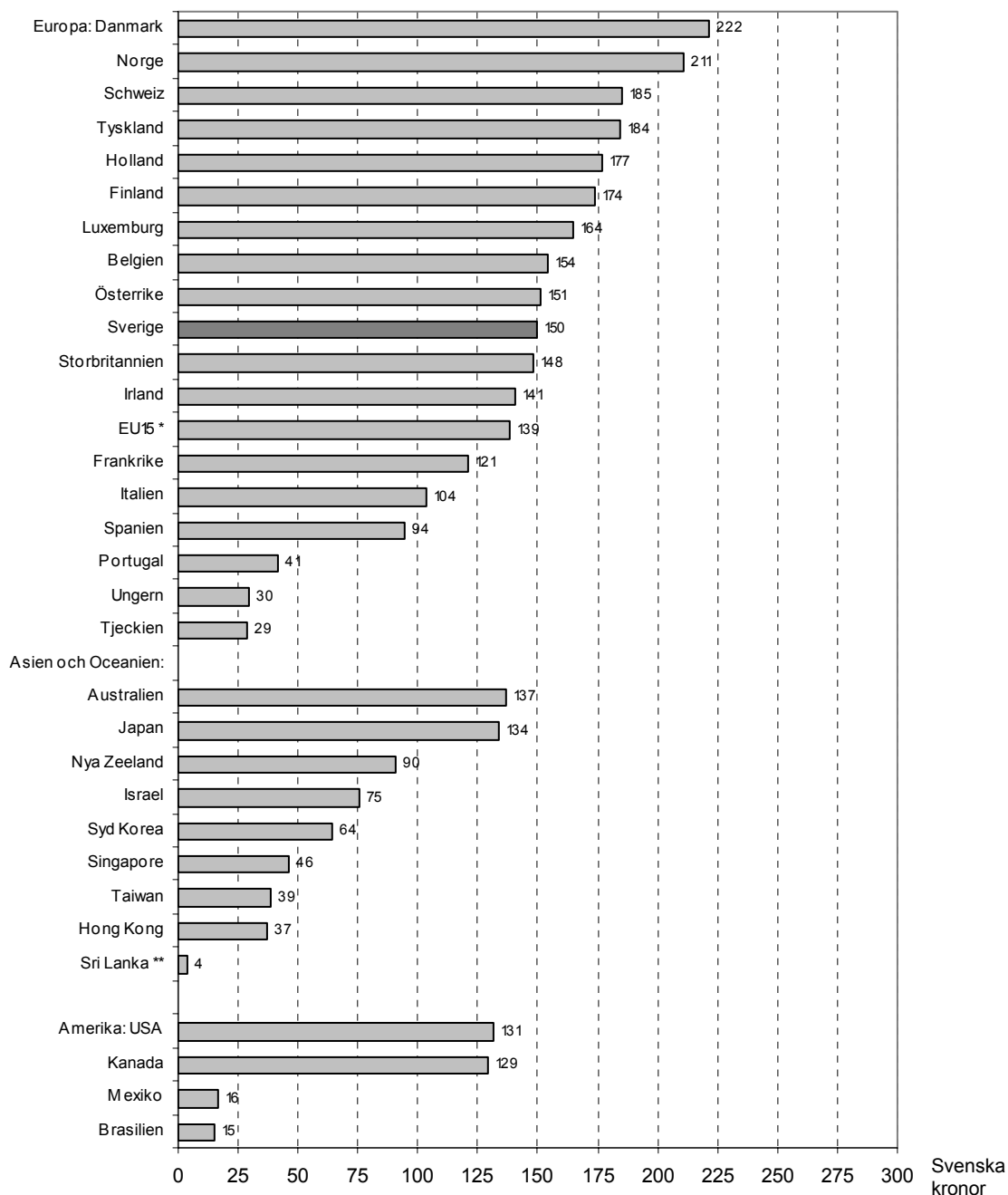
För länder utanför Europa så toppas även lönekostnaden av USA, Kanada, Japan och Australien. Skillnaden mellan dessa är dock betydligt mindre än vad som gällde *lön för arbetad tid*. Högst lönekostnad har Australien med 137 kronor följt av Japan med 134 kronor, USA med 131 kronor och Kanada med 129 kronor.

Lönekostnaden i Sri Lanka 1,6 procent av lönen i Danmark

Lönekostnaden i Sri Lanka är endast 3 kronor och 50 öre³. Det motsvarar 1,6 procent av lönekostnaden i Danmark och 2,3 procent av lönekostnaden i Sverige.

³ Gäller år 2003

Diagram 4.1 Lönekostnad i svenska kronor per timme år 2004

Lönekostnaden i Danmark är 222 kronor i timmen och i Sri Lanka knappt 4 kronor. Lönekostnaden i Sri Lanka motsvarar därmed endast 1,6 procent av lönekostnaden i Danmark.

* Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna, exklusive Grekland

** År 2003

5

Arbetskraftskostnad

Arbetskraftskostnaden motsvarar *hela* den kostnad en arbetsgivare har för sina anställda. Det gäller såväl lönekostnader som de så kallade *arbetsgivaravgifterna*. Med arbetsgivaravgifter avses främst kostnader för försäkringar och pensioner som är kopplade till den anställde.

Arbetskraftskostnad

Lönekostnad och arbetsgivaravgifter
Arbetsgivaravgifter består främst av avgifter för sjuk- och arbetsskadeförsäkringar, ålders- och tilläggspensioner.

Arbetsgivaravgifternas innehåll och storlek varierar dock stort mellan olika länder. Dessutom kan de variera för olika grupper av anställda i *samma land*. Till exempel så är arbetsavgifterna i Sverige för arbetare inom industrin 38 procent av lönesumman medan den för tjänstemän är hela 47 procent. Skillnaden förklaras av högre tilläggspensioner för tjänstemän.

Jämnare i toppen

Arbetskraftskostnaden är högst i Norge och Danmark, 255 respektive 248 kronor. Avståndet till övriga länder i Västeuropa är dock betydligt mindre än vad som gällde för lönekostnaden. Närmast efter kommer Tyskland, Holland och Finland med 239 kronor, 226 kronor respektive 225 kronor.

Sverige strax under EU

I Sverige är arbetskraftskostnaden 209 kronor vilket är klart högre än genomsnittet för EU som är 184 kronor. Skillnaden till länderna i toppen är dessutom betydligt mindre jämfört med vad som gäller för lönekostnaden. Till exempel så är *arbetskraftskostnaden* i Danmark 19 procent högre än i Sverige medan *lönekostnaden* är hela 48 procent högre i Danmark. Förklaringen till detta är att mycket av det som i Sverige ingår i *arbetsgivaravgifterna* i Danmark i stället betalas ut direkt som lön till den anställde som alltså själv får betala olika försäkringar och pensionsavgifter.

Jämnare i toppen i övriga världen

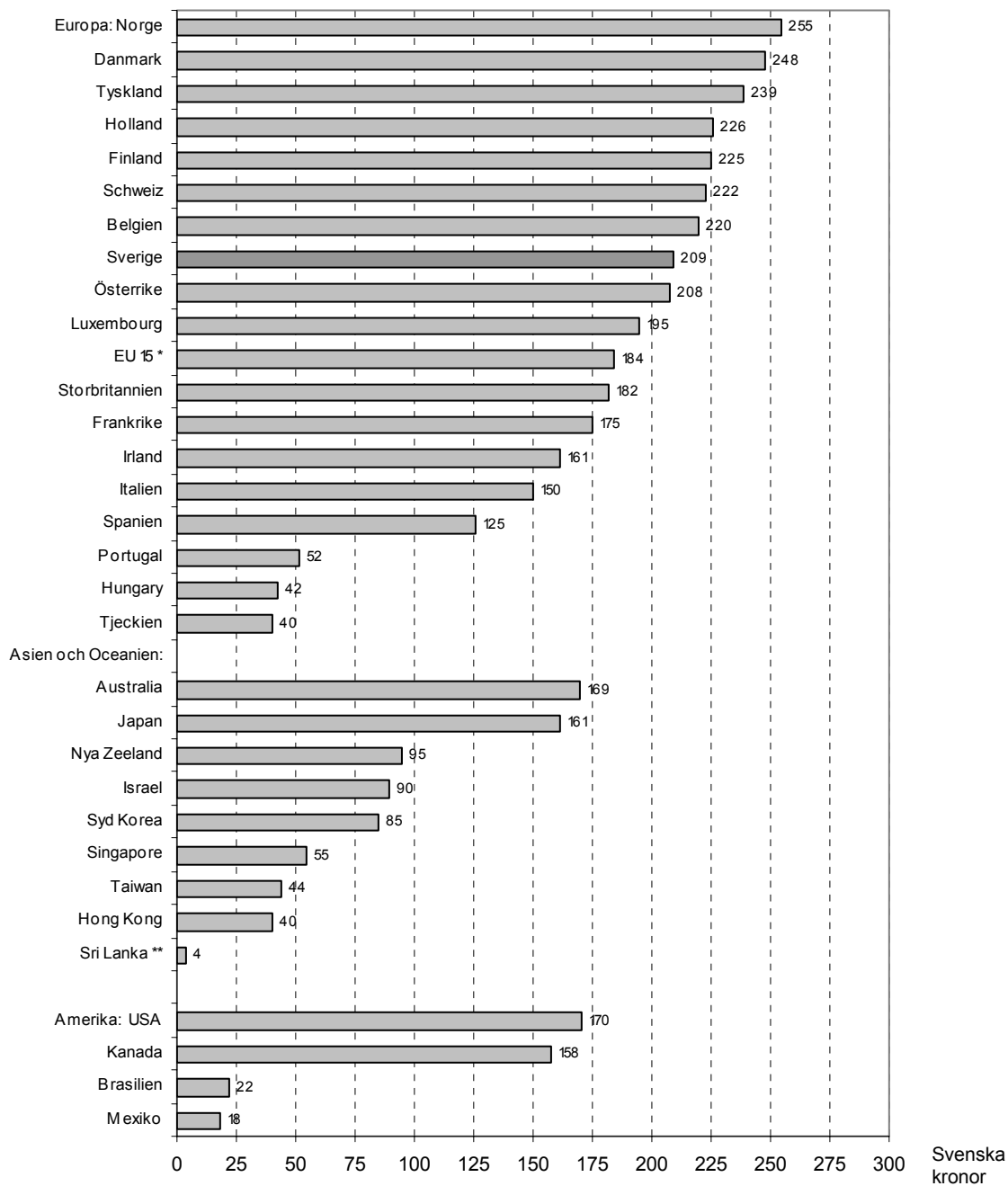
I övriga världen toppas arbetskraftskostnaden av USA med 170 kronor följt av Australien med 169 kronor och Japan med 161 kronor. Arbetskraftskostnaden är därmed cirka 25 procent högre i Sverige.

Kostnaden i Sri Lanka 2 procent av den Svenska

Lägst arbetskraftskostnad har Sri Lanka med 4 kronor och 11 öre⁴ vilket motsvarar knappt *två* procent av arbetskraftskostnaden i Sverige. I Europa är arbetskraftskostnaden lägst i Tjeckien med 40 kronor och Ungern med 42 kronor vilket motsvarar cirka 20 procent av arbetskraftskostnaden i Sverige.

⁴ Gäller år 2003

Diagram 5.1 Arbetskraftskostnad i svenska kronor per timme år 2004

Arbetskraftskostnaden i Sverige är 209 kronor per timme vilket placerar Sverige klart över genomsnittet för EU som är 184 kronor.

* Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna, exklusive Grekland

** År 2003

6

Andel lön och arbetsgivaravgifter

Hur stor del av arbetskraftskostnaden som består av lön respektive arbetsgivaravgifter varierar kraftigt mellan de olika länderna. I diagram 6.1 anges lön för arbetad, lön för ej arbetad tid samt arbetsgivaravgifter i procent av hela arbetskraftskostnaden.

Minst andel lönekostnad i Frankrike och Italien

Minst andel lönekostnad i procent av hela arbetskraftskostnaden i Europa har Frankrike och Italien, strax under 70 procent i båda fallen. Strax över 70 procent har Belgien och Ungern. Därefter kommer Sverige.

72 procent i lönekostnad i Sverige

I Sverige består arbetskraftskostnaden till 72 procent av lönekostnad vilket är en av de minsta andelarna bland de 31 länder som jämförs. I Tyskland är lönekostnaden 77 procent och genomsnittet i EU är 75 procent. I USA motsvarar lönekostnaden 78 procent av hela arbetskraftskostnaden.

Samma sak kan även beskrivas utifrån *arbetsgivaravgifternas* storlek. I Sverige motsvara dessa 28 procent⁵ av hela arbetskraftskostnaden, vilket alltså är bland de högsta. Genomsnittet i EU är 25 procent och för USA 23 procent.

Störst andel i Danmark

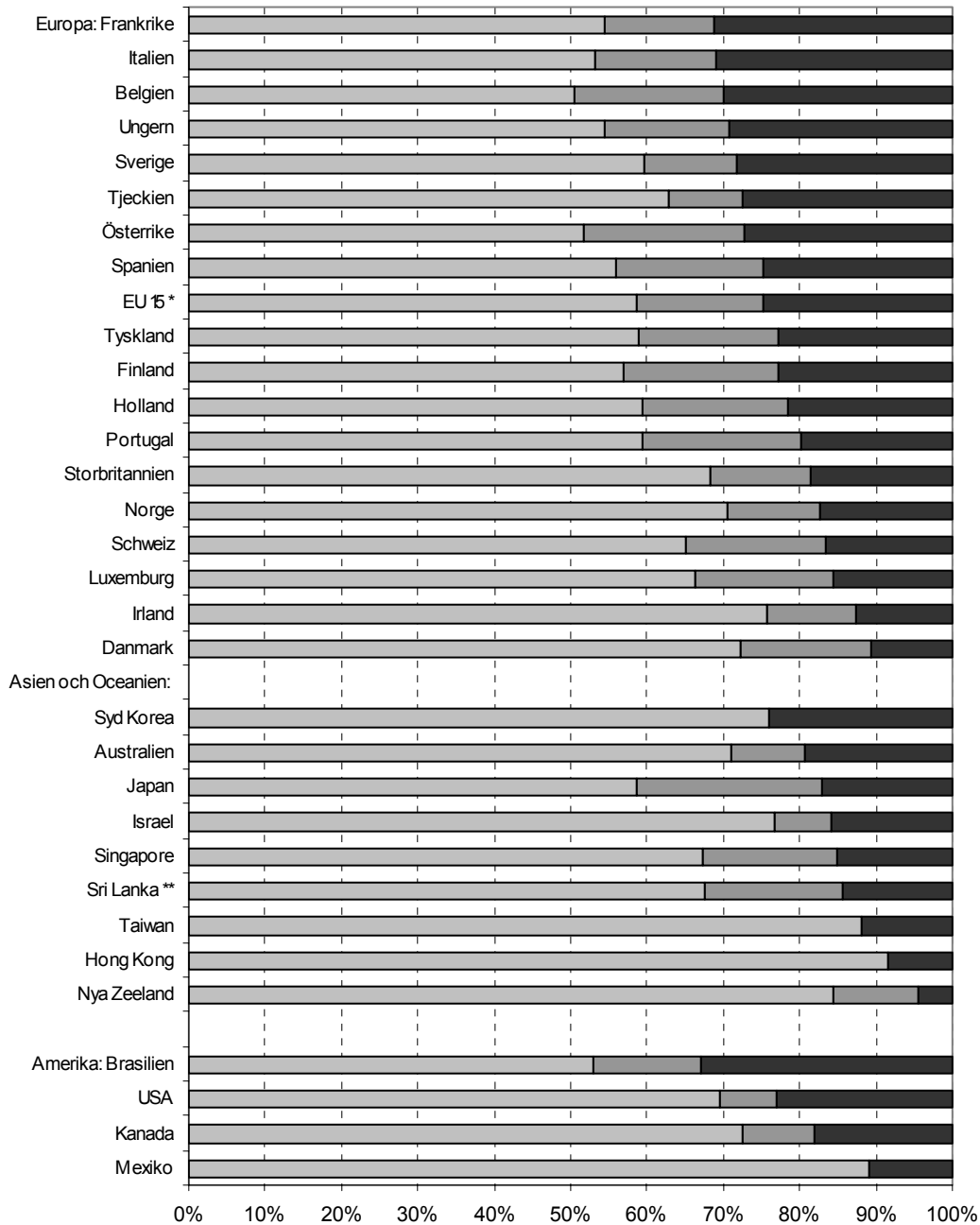
Störst andel lönekostnad i Europa har Danmark och Irland där hela 89 procent respektive 87 procent av arbetskraftskostnaden är lönekostnad. Arbetsgivaravgiften i Danmark är alltså endast elva procent.

Arbetsgivaravgifter bara en del av välfärden

Det bör noteras att arbetsgivaravgifternas storlek knappast säger något om den grad av välfärd som råder i ett land. Arbetsgivaravgifter är bara ett sätt att finansiera offentliga utgifter. Ländernas olika skatte- och avgiftssystem är minst lika avgörande.

⁵ Denna procentsiffra ska ej förväxlas med det procenttal som i Sverige anges för att beräkna arbetsgivaravgifterna. Arbetsgivaravgiften beräknas i procent av lönesumman och var år 2004 i genomsnitt 41,8 procent.

Diagram 6.1 Lön för arbetad tid, lön för ej arbetad tid och arbetsgivaravgifter i procent av arbetskraftskostnad år 2004

I Sverige utgör lön för arbetad tid 60 procent av hela arbetskraftskostnaden medan lön för ej arbetad tid utgör 12 procent och arbetsgivaravgifter 28 procent.

7

Löneutveckling år 2000-2004

I *Sverige* ökade lönerna med 13 procent för industriarbetare år 2000-2004. Räknas inflationen bort så återstår dock bara en *real* löneökning på *fyra procent*. Det innebär att lönerna, såväl nominellt som realt, ökat *mindre* i Sverige än i de flesta andra länder i Europa. Lönerna har dock ökat *mer* i Sverige än i flera av våra grannländer.

Ungern i topp

I Europa har lönerna ökat klart mest i Ungern. Där har lönerna ökat med hela *50 procent* vilket även är mest bland alla de 31 länder som redovisas i rapporten. Även i Irland och Tjeckien har lönerna ökat relativt mycket, 29 respektive 27 procent. Utöver dessa så är det bara i Storbritannien som lönerna ökat med mer än 20 procent i Europa (se diagram 7.1).

Nominell och real löneutveckling

Skillnaden mellan nominell och real löneutveckling är att i *real* löneutveckling är *inflationen* borträknad. *Real* löneutveckling är alltså lika med *nominell* löneutveckling minus inflation. Med inflationen avses här konsumentprisernas förändring enligt konsumentprisindex.

Löneutvecklingen beräknad på lönekostnad

Lönernas förändring beräknas här på *lönekostnaden*. Detta på grund av att *lön för arbetad tid* ej redovisas för alla 31 länder och att *arbetskraftskostnaden* till stor del består av delar som regleras via lagstiftning och alltså inte direkt har med löntagarnas löneutvecklingen att göra.

Schweiz och Tyskland i botten

Minst i Europa har lönerna ökat i Schweiz och Tyskland. Där har lönerna endast ökat med *sju procent*. Även i Österrike, Italien och Danmark har lönerna ökat relativt lite, tio respektive elva procent.

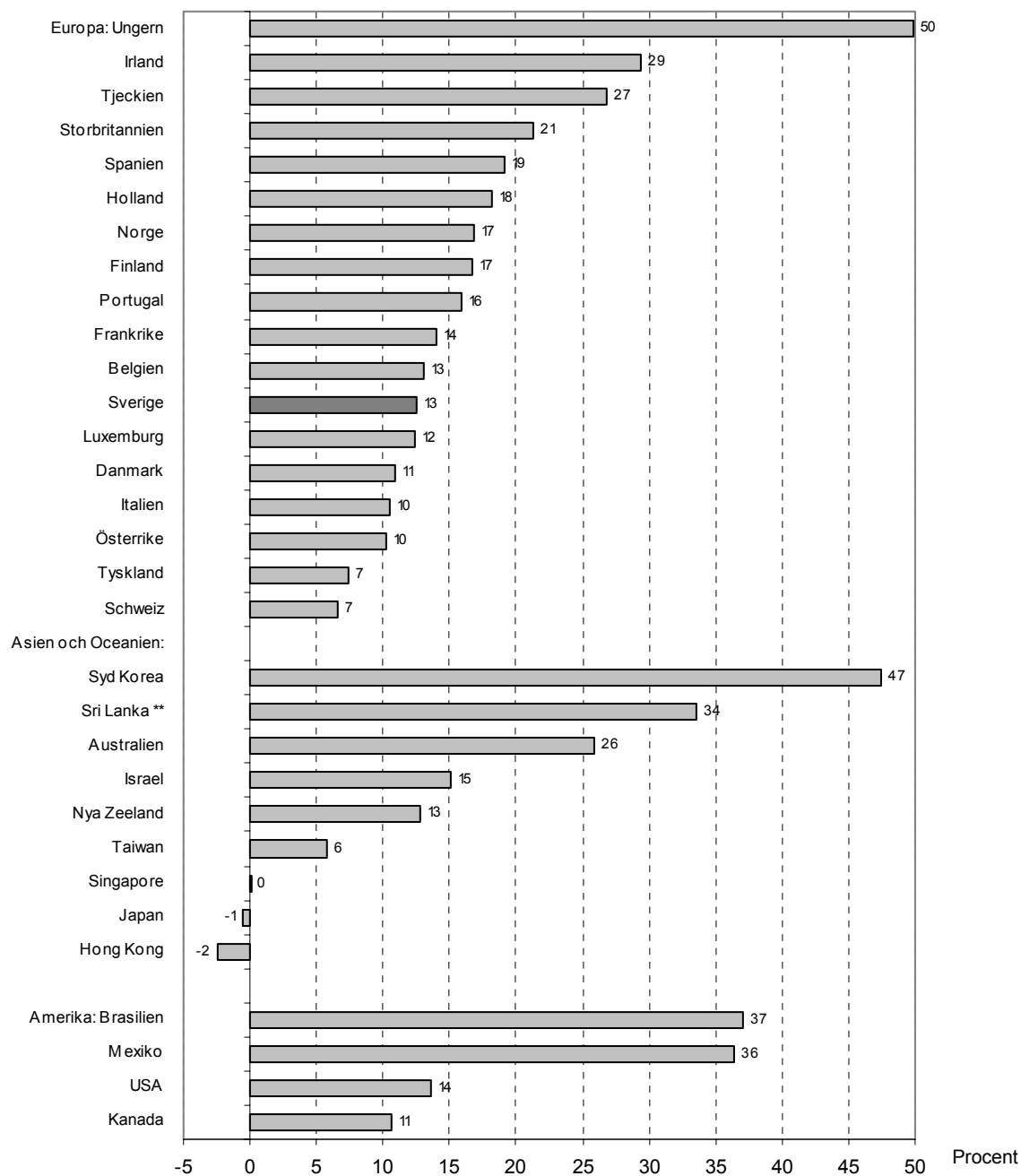
Låglöneländer i topp i övriga världen

Utanför Europa så är det främst i länder med relativt låga lönenivåer som lönerna ökat mest. Mest har lönerna ökat i Syd Korea, 47 procent, medan lönerna i Brasilien, Mexiko och Sri Lanka ökat med omkring 35 procent.

Minskande löner i Japan

Bland länderna utanför Europa som har ungefär lika höga lönenivåer som i Västeuropa så är det främst i Australien som lönerna ökat mycket. Där har lönerna ökat med 26 procent medan lönerna i USA och Kanada ökat ungefär lika mycket som i Sverige. I Japan däremot så har lönerna faktiskt *minskat* med 1 procent.

Diagram 7.1 Förändring av lönekostnad år 2000-2004.

Lönerna har ökat med 13 procent i Sverige. Det är mindre än de flesta länder i Europa men mer än i våra grannländer Tyskland och Danmark.

** År 2000-2003

Real löneutveckling

De reala löneutvecklingen visar hur mycket av den nominella löneökningen som blir kvar när inflationen räknats bort. I de flesta länder åter inflationen i form av stigande konsumentpriserna upp en stor del av den nominella löneökningen, så även i Sverige.

Fyra procent realt i Sverige

I Sverige ökade reallönen för industriarbetare med *fyra* procent år 2000-2004. Större delen av den 13 procent stora *nominella* löneökningen enligt ovan kom alltså inte löntagarna till del på grund av att konsumentpriserna ökade med nästan *åtta* procent under samma period.

Även i många andra länder har lönerna ökat betydligt mindre realt än nominellt. Inte minst gäller det *Italien* där inflationen till och med varit *större* än löneökningen och reallönerna *minskat* med en halv procent.

Även i Tyskland och Danmark har den reala löneutvecklingen varit blygsam. I Tyskland endast en procent och i Danmark två procent (se diag. 7.3).

Ungern och Irland över 20 procent

Betydligt mer har reallönerna ökat i Ungern och Irland, 24 respektive 20 procent. Därefter kommer Tjeckien med 16 procent och Storbritannien med 13 procent. Dagens låga löner i Ungern och Tjeckien ökar alltså i rask takt såväl nominellt som realt och med nuvarande ökningstakt är det bara en tidsfråga innan de når upp till samma lönenivå som i Sverige.

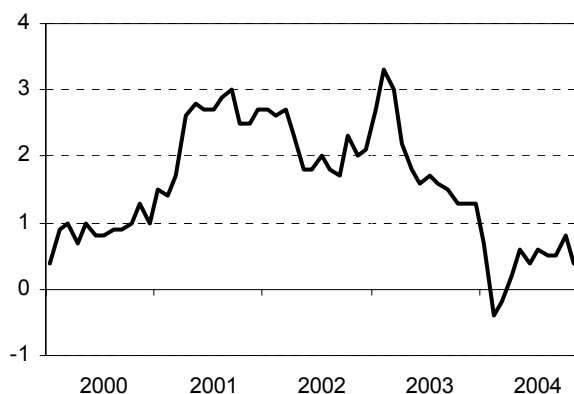
Syd Korea ökade mest av alla

I övriga världen har reallönerna ökat mest i Syd Korea, hela 28 procent vilket är mest av alla 31 länder. Därefter kommer Australien med 14 procent. I USA, Kanada och Japan har reallönerna ökat ungefär lika mycket som i Sverige, det vill säga runt fyra procent.

Vad gäller Japan så har Japan och Hong Kong haft så kallad *deflation*, det vill säga att priserna har *minskat*, vilket medfört att reallönerna *ökade* trots att lönerna *minskade* nominellt räknat.

Diagram 7.2 Inflationstakten i Sverige

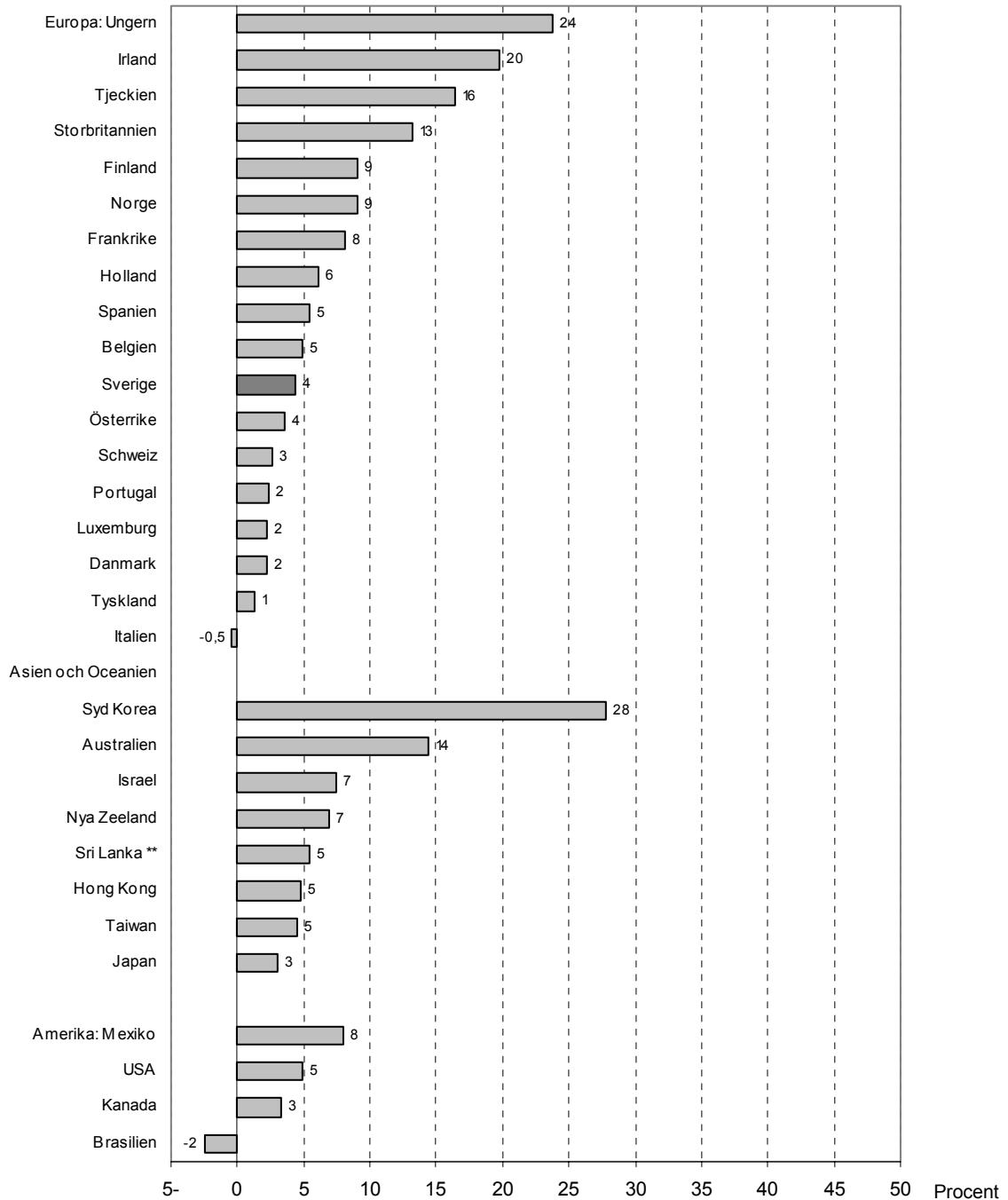
Procentuell förändring av konsumentprisindex (KPI) jämfört med motsvarande månad föregående år. Källa: SCB
Procent

Inflationstakten har varit låg i Sverige sedan mitten av 90-talet och för det mesta legat under en procent. År 2001-2003 var dock inflationstakten ovanligt hög, runt två procent.

Diagram 7.3 Real förändring av lönekostnad år 2000-2004.

Real förändring = Nominell förändring minus inflation

Mest ökade reallönerna i Syd Korea, Ungern och Irland medan reallönerna i Italien och Brasilien minskade med 0,5 respektive två procent. I Sverige ökade reallönen med fyra procent.

** År 2000-2003

Singapore ingår ej i diagram 7.3 på grund av att data gällande prisutveckling saknas för Singapore

Tabellbilaga

Tabell 1 Lön för arbetad tid, lönekostnad och arbetskraftskostnad per timme i svenska kronor och nationell valuta . År 2004

Land	Svenska kronor per timme			Nationell valuta per timme			
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad	Valuta	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad
Amerika							
Brasilien	12	15	22	Real	5	6	9
Kanada	114	129	158	Dollar	20	23	28
Mexiko	..	16	18	Peso	..	25	28
USA	119	131	170	Dollar	16	18	23
Asien och Oceanien							
Australien	120	137	169	Dollar	22	25	31
Hong Kong	..	37	40	Dollar	..	39	43
Israel	69	75	90	Shekel	42	46	55
Japan	95	134	161	Yen	1392	1968	2370
Nya Zeeland	80	90	95	Dollar	16	19	19
Singapore	37	46	55	Dollar	8	11	13
Sri Lanka **	3	4	4	Rupee	33	42	49
Syd Korea	..	64	85	Won	..	10015	13190
Taiwan	..	39	44	Dollar	..	175	199
Europa							
Belgien	111	154	220	Euro	12	17	24
Danmark	179	222	248	Kronor	146	181	202
Finland	128	174	225	Euro	14	19	25
Frankrike	95	121	175	Euro	10	13	19
Grekland	Euro
Holland	134	177	226	Euro	15	19	25
Irland	122	141	161	Euro	13	15	18
Italien	80	104	150	Euro	9	11	16
Luxemburg	129	164	195	Euro	14	18	21
Norge	180	211	255	Kronor	165	193	234
Portugal	31	41	52	Euro	3	5	6
Schweiz	145	185	222	Franc	25	31	38
Spanien	70	94	125	Euro	8	10	14
Storbritannien	124	148	182	Pund	9	11	13
Sverige	125	150	209	Kronor	125	150	209
Tjeckien	25	29	40	Kronor	88	101	140
Tyskland	141	184	239	Euro	15	20	26
Ungern	23	30	42	Floriner	631	820	1160
Österrike	107	151	208	Euro	12	17	23
EU15 *	108	139	184	Euro	12	15	20

* Vägt genomsnitt för 15 första EU-länderna exkl. Grekland

** År 2003

Tabell 2 Förändring av lön och arbetskraftskostnad . Procent

Land	År 2004			År 2000-2004		
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad
Amerika						
Brasilien	5,4	5,5	5,5	37	37	38
Kanada	2,7	2,7	2,8	11	11	14
Mexiko	..	5,3	5,0	..	36	36
USA	2,5	2,5	4,0	13	14	18
Asien och Oceanien						
Australien	3,4	3,4	3,4	26	26	27
Hong Kong	..	-0,6	-0,6	..	-2	1
Israel	2,3	2,4	2,8	14	15	17
Japan	-0,1	0,6	0,6	1	-1	0
Nya Zeeland	2,7	2,3	2,3	13	13	12
Singapore	0,6	0,7	0,6	0	0	2
Sri Lanka **	4,0	4,0	4,0	34	34	34
Syd Korea	..	10,3	10,3	..	47	42
Taiwan	..	1,6	1,6	..	6	3
Europa						
Belgien	2,8	2,8	2,9	13	13	11
Danmark	1,7	1,6	1,9	11	11	14
Finland	2,9	3,0	3,0	15	17	17
Frankrike	2,7	2,7	2,9	14	14	15
Grekland
Holland	1,9	1,9	1,9	18	18	18
Irland	4,6	4,6	4,6	29	29	28
Italien	2,9	2,9	2,9	10	10	10
Luxemburg	4,6	4,6	4,6	12	12	13
Norge	4,5	4,5	4,5	17	17	17
Portugal	2,4	2,5	2,5	16	16	16
Schweiz	0,7	0,7	0,5	7	7	6
Spanien	3,9	4,0	4,0	19	19	19
Storbritannien	4,1	4,1	4,0	21	21	22
Sverige	2,7	2,7	2,6	13	13	13
Tjeckien	4,8	4,7	4,8	26	27	28
Tyskland	2,1	0,0	-0,1	9	7	7
Ungern	7,8	7,8	7,8	51	50	47
Österrike	1,8	1,8	1,7	10	10	10

** År 2000-2003

Tabell 3 Real förändring av lön och arbetskraftskostnad . ProcentMed *real* förändring menas *nominell* förändring minus *inflation*

Land	År 2004			År 2000-2004		
	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad	Lön för arbetad tid	Löne-kostnad	Arbets-krafts-kostnad
Amerika						
Brasilien	-0,7	-0,6	-0,6	-2	-2	-2
Kanada	1,3	1,3	1,4	3	3	6
Mexiko	..	0,6	0,3	..	8	7
USA	0,0	-0,1	1,4	4	5	9
Asien och Oceanien						
Australien	2,0	2,0	2,0	14	14	15
Hong Kong	..	-0,6	-0,6	..	5	9
Israel	2,8	2,8	3,3	7	7	9
Japan	0,4	1,2	1,2	4	3	3
Nya Zeeland	2,0	1,5	1,5	7	7	6
Singapore	-1,0	-0,9	-1,0	-1	-1	0,4
Sri Lanka **	1,4	1,4	1,4	5	5	5
Syd Korea	..	6,6	6,7	..	28	23
Taiwan	..	0,0	0,0	..	5	2
Europa						
Belgien	0,3	0,3	0,4	5	5	3
Danmark	0,0	0,0	0,3	2	2	5
Finland	2,7	2,8	2,8	8	9	10
Frankrike	1,1	1,2	1,3	8	8	9
Grekland
Holland	0,9	0,9	0,8	6	6	6
Irland	3,3	3,3	3,3	20	20	18
Italien	0,7	0,6	0,6	-0,5	-0,5	-1
Luxemburg	2,6	2,6	2,6	2	2	2
Norge	3,8	3,8	3,8	9	9	9
Portugal	0,0	0,1	0,1	3	2	3
Schweiz	-0,3	-0,4	-0,6	3	3	2
Spanien	0,5	0,6	0,6	5	5	5
Storbritannien	2,7	2,7	2,7	13	13	14
Sverige	1,5	1,5	1,4	4	4	5
Tjeckien	2,0	2,0	2,1	15	16	17
Tyskland	0,7	-1,3	-1,4	2	1	1
Ungern	3,1	3,1	3,1	25	24	22
Österrike	-0,1	-0,1	-0,2	3	4	3

** År 2000-2003

Juni 2006